

EUROCOPTER E130

Alternatywa dla zakładów lakierniczych.
Tworzywa sztuczne – opracowania
graficzne na karoseriach nietypowych.

Nietypowe zlecenie

W naszej pracy często spotykamy się z różnymi zadaniami. Musimy być otwarci i kreatywni. Często improwizujemy. Wykonujemy reklamy na różnych środkach transportu, często bardzo nietypowych. Tym razem nasza firma AIRBRUSH & DESIGN - KARPIŃSKI stanęła przed wyjątkowym zadaniem - wykonaniem grafiki na helikopterze. Jednak nie na jakiejś

zabawce, tylko na prawdziwym, siedmioosobowym statku powietrznym wartym ponad dziesięć milionów złotych. Ten dwusilnikowy Eurocopter, obsługiwany przez dwóch pilotów, jest jednym z nielicznych w kraju i nie możemy powiedzieć do kogo należy...

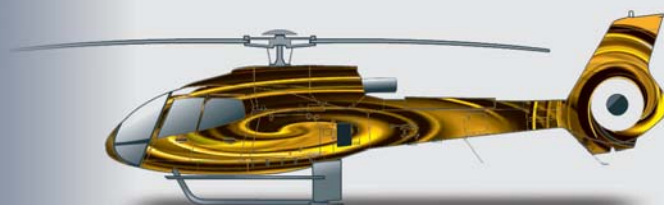
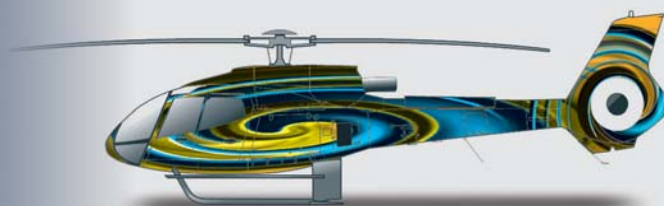
Dobór techniki i materiałów

Zlecenie otrzymaliśmy, zanim obiekt znalazł się w kraju. Musieliśmy zapoznać się z jego parametrami technicznymi, rozmiarami, typem podłoża - karoserią. Najpierw prowadziliśmy wnikliwe rozmowy z przyszłą obsługą techniczną śmigłowca, jak również z jego pilotami. Mieliśmy dużo czasu. Początkowo mieliśmy wykonać grafikę w technice airbrush. Materiały lakiernicze stosowane w airbrush najlepiej spełniają restrykcyjne normy wymagane w nakładaniu grafiki na statki powietrzne. Niestety, czas wykonania zlecenia w tej technice nie był do zaakceptowania przez naszego klienta. Trzeba było coś wymyśleć.

Współczesne technologie reklamowe są tak różnorodne, że pozwalają na dobór odpowiedniej techniki i materiału do konkretnej pracy. Wybraliśmy wylewaną folię samoprzylepną, co pozwoliło zmieścić się w narzuconym terminie. Okazało się, że nie jest to takie proste.

Polskie hurtownie reklamowe są nastawione na standardowe materiały i nie mają w swojej ofercie atestowanych folii przeznaczonych na samoloty i śmigłowce. Zakup tego

propozycje

typu materiałów to nie tylko kwestia czasu, ale specjalnych szkoleń i minimalnej ilości zakupu przekraczającej potrzeby na jeden śmigłowiec. Tutaj przytoczę ciekawostkę. O wiele trudniej kupić folię z atestem na śmigłowiec niż na samolot. Chodzi o kąt natarcia powietrza na krawędzie łączonych elementów. W samolocie kąt ten przebiega w jednym kierunku, natomiast w śmigłowcu we wszystkich kierunkach. Nie muszę chyba tłumaczyć, co spowodowałby malutki, oderwany fragment folii dostający się do silnika.

Mimo przeróżnych silikonowych uszczelnaczy zabezpieczających krawędzie folii, lepiej tych łącz unikać. Trzeba również brać pod uwagę naprawdę wysokie temperatury w czasie pracy silnika, spaliny wydobywające się z rury wydechowej i ściekający olej, który z łatwością rozpuści klej każdej folii samoprzylepnej. Stąd przepisy wyraźnie określające odległość najbliższego elementu graficznego od silnika i innych urządzeń, w tym nawigacyjnych, pomiarowych itp. W końcu najważniejszą rzeczą jest bezpieczeństwo.

Mimo, iż producenci tego typu materiałów posiadają stosy certyfikatów, lepiej przy projektowaniu myśleć o ograniczeniach kompozycyjnych i nie ryzyko-

Kolorystykę ograniczyliśmy do dwóch, kontrastowych barw - błękitów i żółci oraz kolorów pochodnych. Przedstawiliśmy serię projektów w wielu wariantach graficznego wiru. Nasz klient zdecydowanie dokonał wyboru ostatecznego projektu. Teraz mogliśmy obliczyć ilość potrzebnych materiałów i zamówić je w tylko nam znanym miejscu.

Podczas oczekiwania na materiały mieliśmy już dostęp do śmigłowca w celu pobrania precyzyjnych wymiarów. Mogliśmy zapisać je wraz ze zdjęciami na komputerze.

wać. Reszta w rękach plastyków, którzy muszą poznawać nowe technologie, bo koszty materiałów są duże i odpowiedzialność nie mniejsza.

Projekt

Karoseria helikoptera zawiera miejsca, które trzeba w projekcie omijać. Ograniczenia te niejako same kształtują projekt wstępny. Miejsca te to: silnik, rury wydechowe, kratki wentylacyjne, radary, anteny, urządzenia nawigacyjne, tabliczki z przeglądów technicznych czy sygnatury producenta. Nasz pomysł nawiązywał do ruchu powietrza, wirów przypominających cyklon, zgodny z kierunkiem obrotu łopat wirnika.

szczegóły

Druk i zabezpieczenie

Na podstawie wybranego projektu rozpoczęliśmy budowę plików do druku o wysokiej rozdzielczości. Na każdy element karoserii przypadał osobny plik z zapasem. Ponieważ głównym elementem był jeden wielki wir, trzeba go było najpierw stworzyć w skali 1:1. Śmigłowiec miał długość dwunastu metrów i ponad trzech metrów wysokości. Plik roboczy zajmował ogromne ilości pamięci i dopiero po jego podzieleniu praca przebiegała sprawniej. Do druku użyliśmy nasz ploter solwentowy Mutoh z oryginalnymi farbami, bez żadnego tak ostatnio modnego rozcieńczania farb i innych "oszczędności".

ważne

kimkolwiek demontażu elementów. Wszystkie aplikacje wykonywaliśmy bezpośrednio na karoserii. Kolejna grupa przygotowała elementy grafiki do bezpośredniego naklejania na karoserię, co zajęło najwięcej czasu.

Śmigłowiec ma bardzo dużo nitowanych elementów, które wymagały szczególnego opracowania. Każda część była traktowana osobno. Ponieważ stosowana folia była bardzo elastyczna, dużym problemem było dopasowanie

Druki po odparowaniu zostały zabezpieczone specjalnym tworzywem sztucznym, a następnie przycięte osobno na każdy element śmigłowca. Zabezpieczenie to chroniło druki przed promieniami ultrafioletowymi, a także przed paliwem lotniczym i uszkodzeniami mechanicznymi.

Realizacja

Ostatni etap to prace montażowe na śmigłowcu. Nasza ekipa podzieliła się na grupy.

Pierwsza grupa przygotowała podłoże, które zostało gruntownie umyte i odłuszczone. Nie było mowy o ja-

grafiki przechodzącej z elementu na element tak, aby stanowiła ciągłość. Końcowe prace polegały na utrwaleniu grafiki, wygrzaniu jej wysoką temperaturą. Następnie folia musiała ustabilizować się na karoserii śmigłowca. Sezonowanie trwało 48 godzin w temperaturze pokojowej.

Ostatni etap to prace kosmetyczne i przegląd krawędzi folii. Efekt końcowy był imponujący. To jedyny helikopter w Polsce posiadający tak rozbudowaną grafikę. Dopiero na tym etapie nasz klient mógł wprowadzić zmiany rejestracyjne w dokumentacji maszyny i ruszyć w drogę, a raczej w powietrze.

Andrzej Karpiński

WWW.AIRBRUSH.COM.PL
60-185 SKÓRZEWO, UL. MORWOWA 23, TEL. 0 61 8143544

AIRBRUSH & DESIGN · KARPIŃSKI
SPECJALISTYCZNA PRACOWNIA REKLAM NA POJAZDACH